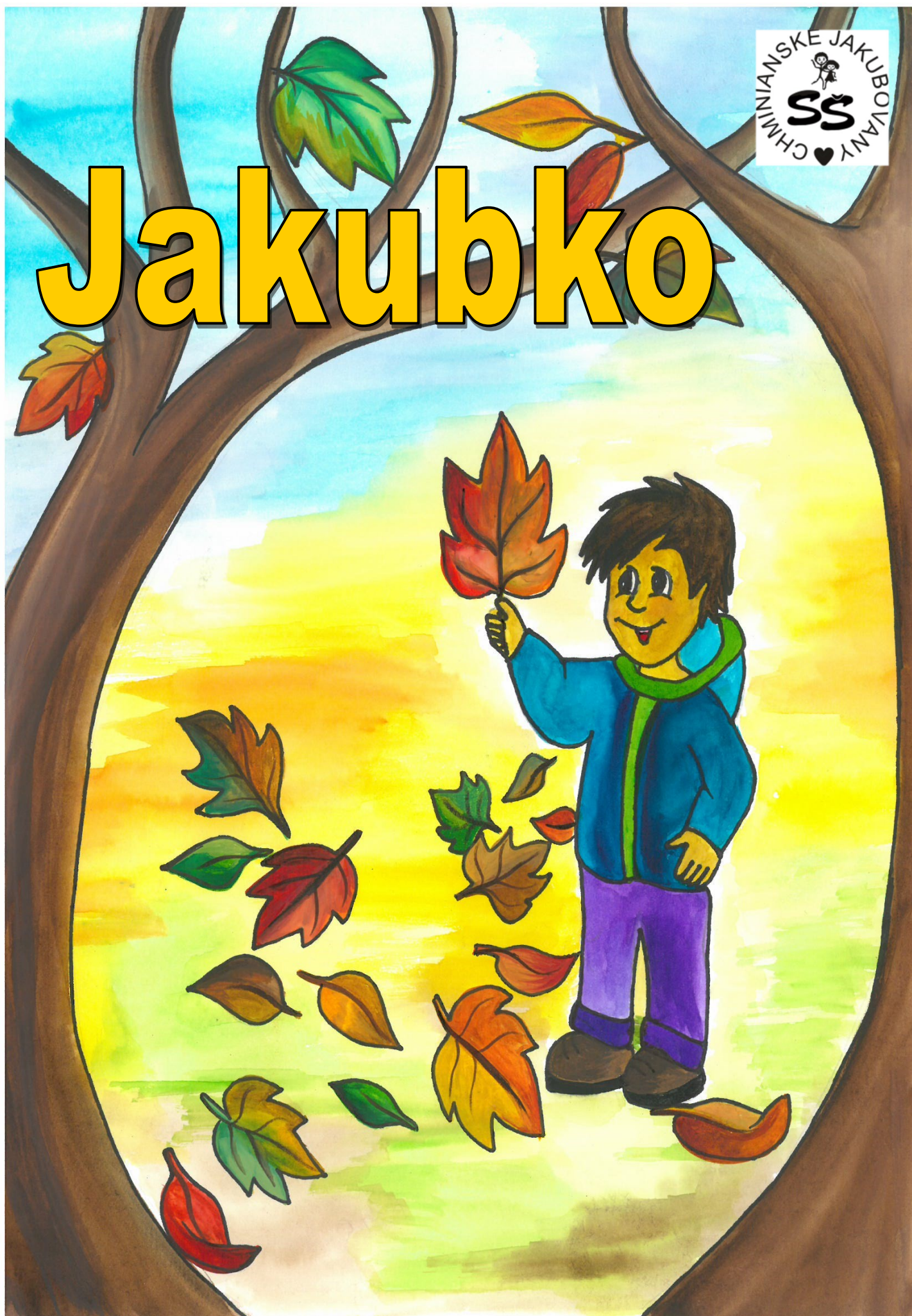

Jakubko

Obsah

Otvorenie šk. roka

str. 3

Výročie obce

str. 8

INTEGRÁCIA

str. 10

Pút' do Šaštína

str. 7

Futbalový zápas

str. 19

PROJEKTY

str. 4

Novinky zo sveta

str. 22

Práva dieťaťa

str. 13

Deň otcov

str. 6

Čisté ruky

str. 16

SNP

str. 12

Jesenné úlohy

str. 20

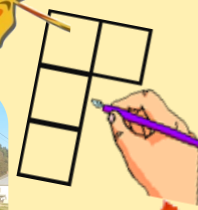
str. 15

Pochod za zdravím

str. 18

TAJNIČKA

Otvorenie školského roka 2014/2015

Školský rok slávnostne otvorila a prítomným sa prihovorila pani riaditeľka školy,

Mgr. Mária Pigulová, ktorá povedala:

„Srdečne Vás vítam na slávnostnom otvorení nového školského roka.

Uplynuli dva nezabudnuteľné mesiace letných prázdnin. Mali ste možnosť načerpať nové sily, ktoré určite využijete na splnenie úloh, ktoré prinesie nový školský rok. Každý z vás má svoje túžby, sny a predstavy. Škola sa bude snažiť vám

ich naplniť. Ale musíte jej pomôcť. Byť otvorení pre prijímanie nových vedomostí, byť empatickí k túžbam a snom iných, dokázať sa zrieknuť časti svojho ega v prospech spoločných cieľov triedneho kolektívu. Uvedomiť si, že vaše osobné práva končia, kde začínajú práva vašich kamarátov. Tak, ako už mnoho rokov vám, my učitelia, budeme pomáhať a dávať osobný príklad v mnohých oblastiach života a pomáhať rodičom sprevádzať vás jeho úskalia. Zároveň však chcem zdôrazniť, že od prvého dňa sme školou s nulovou toleranciou voči šikanovaniu, fyzickému alebo psychickému ubližovaniu si a násiliu s prvkami vydierania.

Myslím, že ak to všetci dodržíme, môže sa nám podariť naplniť slová veľkého učiteľa národov Jána Ámosa Komenského, že škola je dielňou ľudskosti. Zaželaťme si v závere veľa úspechov, aby školský rok bol plný zaujímavých projektov, súťaží, hier, spoločenských a športových sviatkov, pestrý a veselý ako dúha po letnom daždi.“

Lačho džives savorenge!

Kamav tumen te privitinel amaren ciknen prvačiken so avle po perširaz. Len, le maškar amari bari rodzina. Sikaven tumen lenge kaj pes te nadaran kaj tumen tiš avľan sar prvačiky andre amari škola. Užarel tumen bud lačhe veci kaj sprindžarena e priroda, a aver veci sprindžarena nevo gav a the le manušen adarik. Kada sa kamel tumenge te sikavel nevo projektos so pes vičinel romane realie sa nástrojso pre inkluzia.

Veľké plány

Sedím v škole, to je vec,
bude zo mňa učenec.

Budem slávny, múdry veru,
raz do sveta spravím dieru.

Vzdelanie mi zatiaľ chýba,
potrvá to chvíľku iba.

O pár rokov, verte mi,
spoznám múdrosť na Zemi.

Na začiatku cesty stojím,
myslím, že sa trochu bojím.

Snád' to nikto nezbadá,
ved' už som žiak piatej A.

Termín realizácie: október 2014 – apríl 2016

V rámci programovej oblasti „Miestne a regionálne iniciatívy na zníženie národných nerovností a podporu sociálnej inklúzie“ má naša škola schválený projekt pod názvom „**Rómske reálie ako nástroj inklúzie**“ cez Úrad vlády SR prostredníctvom grantov EHP a Nórska.

Cieľ jednotlivých blokov je zapracovanie predmetu rómske reálie do školského vzdelávacieho programu, a tým posilniť sociálnu inklúziu prostredníctvom interkultúrneho vzdelávania rómskeho jazyka a kultúry. Osvetovou činnosťou posilniť sociálnu inklúziu spoluprácou medzi školou, rodinami a verejnosťou. Podporiť aktívny prístup a možnosť ovplyvniť postoj spoločnosti k rómskym žiakom, posilniť ich aktívnu participáciu na zmene.

Projekt reaguje na požiadavky zmien v prístupe k výchove a vzdelávaniu žiakov zo znevýhodneného prostredia a prispieva k ich integrácii do vzdelávacieho procesu i spoločnosti s prihliadnutím na tradície a rodové zvyky. Zameriava sa na individuálny rozvoj, uvedomenie si identity, na elimináciu sociálnych nerovností a na odstraňovanie predsudkov. Projekt vytvorí priestor pre vzájomné spoznávanie rómskeho a nerómskeho obyvateľstva v obci a interkultúrnú komunikáciu. Pravidelným stretávaním a zapojením sa do aktivít projektu, budú „Mladí rómski lídri“ v podskupinách: edukačnej, žurnalistickej a kultúrnej, spoluvytvárať a aktívne približovať rómske reálie rodičom a ostatným obyvateľom obce. Neformálneho vzdelávania sa, okrem žiakov, zúčastnia aj pedagógovia školy.

Aktivity projektu:

Zapracovanie predmetu rómske reálie do školského vzdelávacieho programu pre II. stupeň a výukových materiálov určených pre výuku predmetu na I. stupni.

1a: Vedenie záujmového útvaru „Rómske reálie“.

Podpora aktívneho prístupu rómskych žiakov.

2a: Vytvorenie žiackej samosprávy.

2b: Vytvorenie programu „Mladí rómski lídri“, aktívne pracujúcich v žurnalistickej, edukačnej a kultúrnej skupine.

2c: Letné sústreďenie Mladých rómskych lídrov.

2d: Návšteva Múzea rómskej kultúry v Brne.

2e: Návšteva Múzea kultúry Rómov na Slovensku v Martine.

Osvetová činnosť.

3a: Kultúrne podujatie pre Rómov a Nerómov „Deň Rómov“.

3b: Neformálne stretnutia „Deti učia rodičov“.

3c: Informačné semináre k aktivitám projektu.

3d: Informovanie o projekte a o aktivitách projektu na webovej stránke školy.

Donor

Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórsky finančný mechanizmus predstavujú príspevky prispievateľských krajín, t.j. Nórska, Islandu a Lichtenštajnska viacerým členským štátom Európskej únie. Príspevky sú rozdelené medzi deväť programov, spravovaných Úradom vlády SR.

Mgr. Gabriela Priščáková, projektová koordinátorka

Škola má nový projekt

Romane realie sar nástroj os inkluzia – cez Urad vlady SR prostrednictvom grandov EHP a Norska.

Kerla pes andro: oktobros 2014 - andro aprilis 2016.

Sokamen te dosiahninel kale projektoha.

Ciel: Cieľoha kije jednotlivé bloky hin te thovel romane realie andro školsko vzdelavaco programos a kaleha te posuninel socialno inkluzia ate sikavel romani čhib he e kultura. Osveta kamel te posilninel socialno inkluzia maškare škola he rodzina he savorenge. Aktiviti podporinen o pristupos he e šanca he o postojis kijo romane čhave a te posilninil lengri participacia pre zmena.

Nevo projektos hin la škola!

Zhrnutie: Projektos reaginel pro požiadavky the pro zmeni kije vychova a sikaviben le čhaven dalo osady a the kyje integracia vzdelavaco procesos a kije tradicia the o zvyky. Zamerinel pes pro socialno nerovnosť maškaro roma the o gadže a maškar savore the vytvorinel skupiny terne romane lidry a lenge pravidelne arakhibena a zabojinel kije kaja aktivita maškaro čhave the lengre daja a savore dalogaf. Kyjo neformalno sikaviben pes priipojinen the o čitelky andale škola.

Aktivita pro projektos:

I. Te kerel predmetos romane realie andre školsko sikado programos pre II. stupňos a sikado materialos sikliben the pre I. stupňos

- 1 a: Tekerel zaujimavo utvaris romane realie.
2. *Te podporinel fejest a tedomukel romane čhaven*
- 2 a: Te vytvorine čhavengri samosprava.
- 2 b: Te vytvorinel programos terne romane lidri aktivne robotne žurnalistiky a edukačne kulturne skupiny.
- 2 c: Linajeskre sustredenie terne romane lidri.
- 2 d: Te navštivinel muzea romani kultura andro Brnos.
- 2 e: Tenavštvinel muzea romani kultura pro slovensko adro Martinos.

3. Osveta činnost'

- 3 a: Arakhen pes o roma the o gadže pro „Romano džives.“
- 3 b: Arakhen pes o čhave sikaven peskeren dajen the le daden.
- 3 c: Informačno seminaris kijo projektos.
- 3 d: Te informinel palo projektos palo pre webovo školsko stranka.

Donori: E informacia palo donoris the o finačno- eUropsko hospodarsko priestoris the Norsko finančno mechanismu presikaven o prispevky kijo krajiny a oda hin o Norsko, Islandu the o Lichtenštajnsko buter členske aštaty Europsko unia. O prispevky hin rozdelimen maškaro eňa programi kole hine spracuvimen Urado vlady SR.

Preklad: Xénia Horvátová, Justína Horváthová

„Nech otec rodiny je vzorom pre svoje deti“

A práve tomu je zasvätený 19. jún, ktorý je označený za **Deň otcov**. Pri tejto príležitosti zorganizovali Komunitné centrum, Spojená škola a Obecný úrad v Chminianskych Jakubovanoch kultúrno-sportové podujatie.

Počas dní od 2.6.2014 do 6.6.2014 prebiehala v škole literárno-výtvarná akcia na tému „Môj otec“ pod vedením Mgr. Lenky Hadbavnej a Mgr. Beáty Tkáčovej a záštitou riaditeľky školy, Mgr. Márie Pigulovej. Vybrané diela si môže prezrieť verejnosť na výstave v Komunitnom centre v Chminianskych Jakubovanoch.

„Počas celého týždňa sa žiaci realizovali vo výtvarných a literárnych prácach, kde prejavovali osobné pocity k svojmu otcovi v kresbách, maľbách, úvahách a opisoch zážitkov,“ hovorí učiteľ Ladislav Gaľa.

Daniel Hevier

Chlap menom tatko

Kto mi občas vraví Zlatko
a potom zas Bosorka?
Je to ten chlap menom tatko.
Chrápe ako motorka.
Kto sa občas holí hladko,
inokedy škriabe zas?
Je to ten chlap menom tatko,
býva u nás dlhý čas.

Tatkovia sú zvláštni ľudia,
bez nich by tu bola nuda.
Najkrajší zo všetkých sviatkov
bude Sviatok našich tatkov.

Kto sa zlostí z nedoplatkov,
odmieta umývať riad?
To je prosím, náš pán tatko
a my vieme – má nás rád.

Toto podujatie nebolo len o umení, ale aj o športe. Od 11.6.2014 do 17.6.2014 si zmeralo svoje sily v rodinnom futbalovom stretnutí o putovný pohár starostu obce Jozefa Lukáča osem rodín pod vedením Mgr. Igora Potočňáka. Na veľkom finále sa zúčastnil zástupca starostu obce Jozef Červeňák ako otec rodiny a riaditeľka Spojenej školy Mgr. Mária Pigulová ako matka. S láskou a rešpektom prevzala putovný pohár víťazná rodina Jaslova. Vecné ceny si prevzali aj ďalšie dve umiestnené rodiny - Mirgova a Horvátova.

„Po desaťminútových vyrad'ovacích bojoch vyhrali dve mužstvá rodín - Jaslová a Holubová. Na prvom mieste po strhujúcom, ale fair – play boji, ktorý sa uskutočnil v utorok 17.6.2014, skončila rodina Jaslová,“ sumarizuje koordinátor akcie.

PaedDr. Ladislav Gaľa, koordinátor akcie

Sedembolestná Panna Mária

Titul Sedembolestná vyjadruje, že Panna Mária dobre poznala v živote utrpenie: neistotu, núdzu, stratu životnej opory, ktorou bol pre ňu sv. Jozef, i tú bolesť najhlbšiu – zblízka prežiť umučenie a smrť vlastného Syna. Mária celým svojím životom ukazuje na realitu v krásnych, ťažkých každodenných aj všedných chvíľach; na realitu, ktorú nielen môžeme, ale i máme žiť s Ježišom Kristom.

Dôležitosť úcty k Sedembolestnej Matke je v tomto roku ešte zvýraznená slávením Roka Sedembolestnej Panny Márie, vyhláseného slovenskými biskupmi pri príležitosti 450. výročia prvého zázraku na príhovor Panny Márie v Šaštíne a 50. výročia potvrdenia Sedembolestnej za patrónku Slovenska pápežom Pavlom VI.

Zázračná udalosť – V roku 1564

Angelika Bakičová dala sľub Bolestnej Matke, že ak vyrieši jej narušené manželské vzťahy, nechá zhotoviť sochu Sedembolestnej. Manžel sa zmenil, ba požiadal o odpustenie. Bol to prvý z mnohých zázrakov na príhovor Sedembolestnej. Chýr sa rozniesol do širokého okolia. K jej úcte v roku 1736 začali stavať pútnický chrám, terajšiu národnú svätyňu v Šaštíne-Strážach. Štyri a pol storočia tíši z tohto miesta Bolestná Matka, patrónka Slovenska rany svojich detí a rozdáva milosti. Príklad Sedembolestnej chce byť pre nás povzbudením v utrpení a ťažkostiach nášho života. Často sa totiž kríž, ktorý nesieme, zdá príliš ťažký. Vzťah s Ježišom nám dá silu prejsť ťažkými skúškami a stane sa nevyčerpatelným prameňom nádeje na uzdravenie našich vzťahov. Nech táto nádej naplní naše srdcia a svet okolo nás bude krajší.

Mgr. Matina Imrichová, organizátorka akcie

Obec Chminianske Jakubovany sa od roku 1880 nazýva aj „čerešňovým krajom“ zásluhou miestneho farára, ktorý sa vždy pri krste alebo sobáši spýtal prítomných: „Zasadíš na pamiatku čerešničku?“ Dodnes sa spomína tento spôsob sadenia stromčekov.

Obec nie je známa len čerešňami, ale aj krojmi, tradíciami a spevom.

V januári 1979 bol založený folklórny súbor, ktorý mal 8 členiek. Už v marci v tomto roku sa zúčastnili súťaže v Kremnici, kde získali prvé miesto za skupinový spev. Neskôr sa pridávali k súboru aj deti a takto sa stretávali takmer 30 rokov.

Typické pre obec boli aj kroje, ktoré boli veľmi zložité a vynikali svojou rázovitosťou.

NIŽE JAKUBOVIAN JAREČEK CEČE

1. [:Niže Jakubovian jareček ceče, odkazal mi mili, že un me ňechce. :]
2. [:A ked ti me ňechceš ja na to ňedbám, vindzem pred dzverečka hñed frajira mam. :]
3. [:Ked ti máš frajira, ja frajirečku, vrac ti mne perscinek, ja ci chustečku. :]
4. [:Ak že ja ci môžem perscinek vracic, ked ti mi nemožeš ľubosc zaplacic. :]

v súčasnosti

V obci sa nachádza MŠ, ZŠ a SŠ a obec sa naďalej vnovuje a rekonštruuje. Vznikajú nové organizácie, podujatia, pracovné príležitosti. V súčasnosti v obci prebieha: Národný projekt terénnej sociálnej práce v obciach, dostavba základnej školy a výstavba komunitného centra.

Pri príležitosti osláv 680. výročia obce, boli ocenené ďakovným listom aj pani riaditeľka školy Mgr. Mária Pigulová a Mgr. Gabriela Priščáková, podpredsedníčka OZ, za dlhodobú spoluprácu pri rozvoji obce.

Dňa 1.10.2014 sa 45 žiakov našej školy zúčastnilo 6. ročníka *charitatívneho koncertu Integrácia 2014*, ktorý sa konal v Tatran handball aréne v Prešove.

Projekt **INTEGRÁCIA**
predstavuje schopnosť spájať
svet dospelých a detí.
Umožňuje vstúpiť do ich

krehkého
sveta a ukázať
cestu k
vzájomnej
tolerancii a
porozumeniu.

Čo povedali o Integrácii

Málo vecí v živote je skutočne dôležitých. Nie sú to ani peniaze, ani úspech, ani sláva, ale obyčajné ľudské šťastie. Za všetkými našimi túžbami sa v skutočnosti skrýva základná túžba – túžba po šťastí. Po pocite spokojnosti, uvoľnenosti, láskavosti. A práve projekt Integrácia šťastie nosí a rozdáva všade naokolo. Pomáha nielen deťom, pre ktoré je určená. Táto ušľachtilá myšlienka pomáha nám všetkým – nájsť v našich srdciach to najlepšie – spolupatričnosť, solidaritu, vnútornú silu.

INTEGRÁCIA

Nie každý mladý človek, či dieťa má v živote také šťastie, aby mal všetko, čo potrebuje. Bol zdravý a silný, mohol si bez väčších problémov splniť svoje sny. Koncert Integrácia hovorí nielen o ľudskosti, ohľaduplnosti a odvahe nebyť nevšímavý. Nevtieravá pomoc a empatia pomáha obom stranám.

Bohatý program vytvorilo množstvo známych osobností ako napr. moderátori Leoš Mareš a Katka Brychtová, speváčka Dara Rolins, skupina Desmod, Lobo, Michal Hudák, Lukáš Latinák, Ego, Celeste Buckingham a iní.

Žiaci našej školy sa do projektu zapojili aj výrobou plagátu, na ktorý boli veľmi hrdí.

Očarujúca atmosféra vyvolala u žiakov nezabudnuteľný zážitok a skvelú zábavu.

Mgr. Ivana Čechová

Slovenské Národné Povstanie

70. výročie

Slovenské národné povstanie vypuklo 29. augusta 1944. Jeho centrom bola Banská Bystrica.

Povstalecká armáda bola síce porazená, ale obnovila sa partizánska vojna.

„Tu Slobodný slovenský vysielač Banská Bystrica. Slovenský národ sa so zbraňou v ruke postavil proti nemeckým okupantom a ich domácim pomáhačom.“

V SNP bojovalo asi 31 národov. Bolo to druhé najväčšie protifašistické povstanie v Európe.

Dukla

Aký to zvláštny pocit,
prepodivný,
na Dukle v tento čas,
keď v tichej jeseni slávnostne
znejú hymny tým,
čo sa už nevrátili medzi
nás.

Mikuláš Kasarda

6. októbra 1944 prekročili jednotky

1. československého armádneho zboru po boku Sovietskej armády naše štátne hranice na východnom Slovensku. Boje o Duklu boli pri oslobodzovaní našej vlasti najťažšie.

Partizánom pomáhali aj deti. Jedným z nich bol aj Jakubko.

Malému Cigánikovi Jakubkovi zomrela mamka, a tak ho vychovala babenka - hrbenka. Nemala to s vychovávaním siroty – Cigánika ľahké. Ľudia sa jej posmievali, že sa ujala Cigánika. Aj Jakubko utŕžil od dedinčanov dosť príkoria. Také boli vtedy časy. Spoločnosť nimi pohrdala – hlavne panské vrstvy. Jakubko ukázal svetu, že nie farba pleti je rozhodujúca pri tom, či je človek dobrý alebo zlý, čestný alebo nečestný.

Jakubko v boji o slobodu zahynul. Babenka to nevie pochopiť, že už nie je s ňou v skromnom domčeku, že ho už niet medzi živými. Nechce dopustiť, aby sa na takých čestných ľuďoch, ako bol Jakubko, zabudlo. O jeho živote rada rozpráva deťom aj preto, aby sa od neho učili, aby si ľudia vo svete boli blízki a aby už vo vojnách nikdy nezmierali.

ÚLOHA

Prečítajte si knižku od Hany Zelinovej Jakubko. Vyhľadajte v nej odpovede na otázky: 1. Komu pomáhal Jakubko počas SNP? 2. Koľko rokov mal hrdina, keď ho našla nepriateľská guľka? Odpovede zasielajte do Jakubkovej pošty.

ilustrácie Mgr. Marta Vargajová

Poznáš svoje práva?

Určite všetci z vás už počuli o tom, že má svoje práva. Každý deň niekto v škole povie: „Ja mám na to právo“. Čo to vlastne znamená mať právo? Aké práva máme?

Naše práva či už ako ľudí, alebo konkrétne detí vychádzajú z viacerých dokumentov. Opierame sa o **Deklaráciu práv dieťaťa**, ale naše práva nám zaručuje aj Dohovor o právach dieťaťa, či Všeobecná deklarácia ľudských práv. **Právo je teda nárok alebo oprávnenie, ktoré je odôvodnené uznávaným dokumentom.** Práva z Deklarácie práv dieťaťa sa dajú zhrnúť do 10 bodov:

Deti majú **právo** na rovnosť bez rozdielov, či už ide o ich rasu, vierovyznanie, pôvod alebo postavenie.

Každé dieťa má **právo** na výživu, bývanie a zdravotnícke služby.

Máš **právo** na vzdelávanie zadarmo, právo na hru aj zotavenie.

Máš **právo** na zdravý telesný a duševný rozvoj.

Ak má niekto postihnutie má **právo** na zvláštnu opateru.

Právo na ochranu pred diskrimináciou a na výchovu v duchu znášanlivosti, mieru a bratstva.

Ak potrebuje dieťa ochranu alebo pomoc má na ňu prednostné **právo**.

Každé dieťa má **právo** na meno a štátnu príslušnosť.

Máš **právo** na lásku, porozumenie a starostlivosť.

Právo na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a využívaním.

Už vieš, čo je to mať právo? Aj aké tie práva sú? Nezabúdaj, že z **každého práva** plyní **povinnosť**. Tak, ako ty máš svoje práva, tvojou povinnosťou je, aby si svojim správaním neporušoval, alebo neobmedzoval práva ostatných.

Mgr. Júlia Sabolová, koordinátorka ľudských a detských práv

Zážitkové vyučovanie v EKOPARKU HOLÁ HORA

Posledný septembrový deň, sme sa za krásneho slnečného počasia vydali s pani učiteľkou Mgr. Čekonovou a siedmymi vybranými žiakmi štvrtých ročníkov na zážitkové vyučovanie plné prekvapení. Naším cieľom bola návšteva EKOPARK-u HOLÁ HORA na Botanickej ulici v Prešove.

Z Chminianskych Jakubovian sme odchádzali SAD spojom o 07.25 hod.

Po príchode do Prešova, sme si spolu so žiakmi prezreli areál EKOPARKU, v ktorom sa nachádza mini ZOO s rôznymi druhmi domácich zvierat, vtákov a plazov.

Dopoludnia v čase od 9.00-11.00 hod., sme absolvovali zážitkové vyučovanie v oblasti environmentálnej výchovy, kde žiaci napr. rôznymi zmyslami identifikovali predmety ukryté v domčeku na ktoré nevideli, vyskúšali si hod do košíka s prírodnými materiálmi (gaštany, šišky, orechy), maľovali prírodnými farbami (tráva, hlina kvety) a určovali ako triedime odpad. V závere zážitkového vyučovania sme so žiakmi navštívili detské ihrisko v EKOPARKU.

Do Chminianskych Jakubovian sme sa vrátili spojom SAD o 12.25 hod.

Veríme, že žiaci budú na deň plný zážitkov z hádaniek a hier isto dlho spomínať.

Mgr. Adriana Žaloudková, koordinátorka ENV

„Pochod za zdravím – zdravo a čisto“

To je fakľa zdravia, ktorú zapálili žiaci prvého stupňa našej školy v spolupráci s koordinátormi prevencie drogových závislostí a environmentálnej výchovy.

Kedy? 14. októbra 2014

Kde? Parkovisko za obecným úradom
v Chminianskych Jakubovanoch

Čo? Podujatie k Európskemu dňu depresie, „Pochod za zdravím – zdravo a čisto“ bolo zamerané na odbúranie stresu a dobitie novej energie zo slnka a športových aktivít v peknom a čistom prostredí. Na mieste podujatia sme zapálili fakľu zdravia a čistoty a pri jej žiare žiaci súťažili a cvičili na rôznych stanovištiach. Fakľa zdravia a čistoty dohorela, ale žiaci pokračovali vo vydarenom odpoľudní. Pod vedením svojich učiteľov cestou domov zbierali odpad do pripravených vriec. Všetci v dobrej nálade sa rozišli do svojich domovov s tým, že aj naďalej budú zveľaďovať a čistiť svoje okolie.

Mgr. Gabriela Grešová, koordinátorka protidrogovej prevencie

Ruky, ruky, čisté ruky...

Na špinavých rukách mikróby nachádzajú živnú pôdu.

Umývaním sa ich zbavíš. Nezabudni si umývať ruky ráno, pred jedlom, po použití WC, pred spaním-stále, keď máš pocit, že sú špinavé. Nezabudni si pravidelne strihať nechty.

Zaspievajte si spolu s Mirom Jarošom a medzi tým ohodnoťte ruky vašich spolužiakov, ktoré na vás zapôsobili najčistejším. a najvkusnejšie upraveným dojomom.

Čo teraz?

Ja to viem!

Hneď si ruky umyjem!

Vyhrniem si rukávy
a teplú vodu pustím,
pod ňu svoje ruky dám.

Kto mi povie,
čo s tým?

Máme mydlo, to sa zide, nebude
na škodu.

Bacily sa zrazu boja, pustím na ne
vodu.

Poriadne ich namydlieme
všade medzi prstami.

Nech sú čisté z každej strany,
pozor aj za nechtami!

Opláchnem ich, keď so skončil,
ešte jeden raz.

Potom pekne vysuším ich.
A sú čisté zas!

Hlasujte!

Pozorne si prezrite ruky súťažiacich. Každým rukám pridajte body v číselnej škále od 1 do 5. Jednotlivé hodnotenia za celú triedu vhadzujte do Jakubkovej schránky. Vyhodnotenie Vám prinesieme v ďalšom čísle Jakubka.

SÚŤAŽ

o čisté ruky

4

8

5

9

6

10

7

11

HYGIENICKÁ TAJNÍČKA

7.

			1 Z		B	N		K		F		A
	Y	2			O							
		3		D		E						
U			V	4		L	O					
			5 V			Ň						
	P	6			N	Í						
	T	7		R	Á							

2.

3.

1.

6.

4.

5.

Čistíš, čistím, čistíme!

FARE Action Weeks - football people

S radosťou sme privítali výzvu ZŠ v Chminianskych Jakubovanoch zúčastniť sa na projekte

FARE Action Weeks – football people.

Naši štvrtáci to zobrali z veľkou zodpovednosťou a predsavzatím nielen sa zúčastniť, ale dosiahnuť aj kvalitný výsledok. Trénovali každú voľnú chvíľu až nadišiel veľký deň, keď mali možnosť ukázať svoje futbalové umenie a zanieťenie pre fair play hru. Súťažili tri futbalové tímy: organizátor súťaže ZŠ Chminianske Jakubovany, ZŠ Chminianska Nová Ves a žiaci-štvrtáci z našej SŠ. Futbalový turnaj slávnostne otvorila riaditeľka ZŠ Chminianske Jakubovany PaedDr. Júlia Perečinská, ktorá vysvetlila význam projektu dnes, ale aj v budúcnosti.

Naši žiaci si na svojom premiérovom vystúpení žiadnu hanbu neurobili. Porazili rovesníkov zo ZŠ výsledkom 7:3, kde im pri ich kvalitnom výkone povzbudzovaním pomáhala obecensťvo na čele s vedením školy. Chlapci sa všetkým odvd'ačili super výsledkom. V druhom zápase sme už nemali dostatok síl, a proti starším a futbalovo zdatnejším piatakom z Chminianskej Novej Vsi sme šancu uspieť nemali.

vít'azi

1. ZŠ Chminianska Nová ves
2. SŠ Chminianske Jakubovany
3. ZŠ Chminianske Jakubovany

Už teraz sa všetci tešíme na ďalšie
všetci ukázať svoju obrovskú zanieťenosť a svoje športové umenie.

športové akcie, kde môžu

Mgr. Gabriel Ščavnický

Jesenné úlohy

Ahojte kamaráti.

Odštartovali sme nový školský rok a na teplé, slnečné leto nám zostali iba krásne spomienky. No nemusíte byť smutní. Ak sa pozriete von oknom, zbadáte, že október nám priniesol pestrú paletu farieb všade okolo nás. Náš jesenný strom je však ešte stále čiernobiely. Vy ho však môžete oživiť farbami. Vypočítajte príklady, ktoré sa ukrývajú v listoch

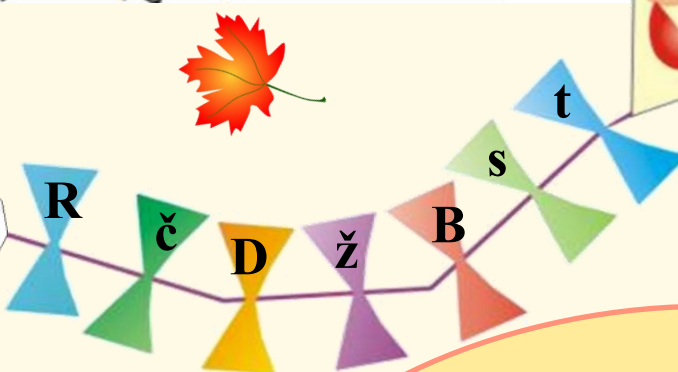

5 – oranžová

10 – zelená

4 – hnedá

8 – žltá

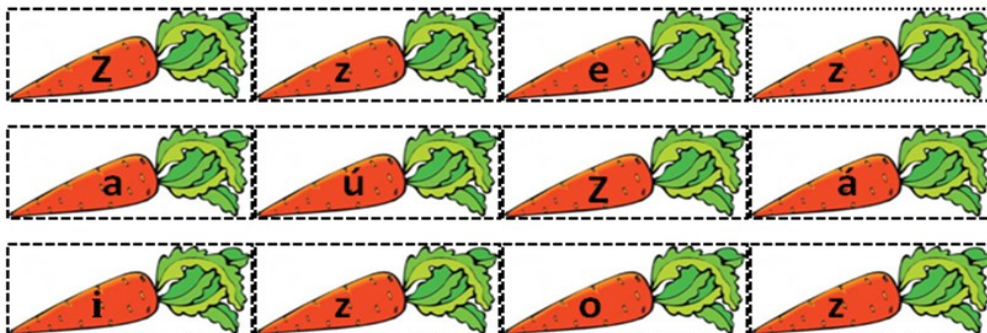
K jesenným radovánkam patrí určite aj púšťanie šarkanov. Jakubkovi sa zachcelo zábavy. Doma našiel starého písmenkového šarkana, ktorému však v mašličkách chýbajú písané tvary. Prepíšte písmenká do druhej polovice farebných mašlí. Písmenkový šarkan určite lepšie poletí.

Aj zajkom Rudovi a Filipovi sa zachcelo vitamínov. Tak si nazbierali ich najobľúbenejšiu maškrtu mrkvičky. Cestou domov sa im košíčky vysypali a mrkvičky sa im pomiešali. Roztried'te mrkvy podľa písmen a pridel'te ich zajkovi podľa slabík, ktoré sú na ich tabuľkách. Vyriešené úlohy pošlite do Jakubkovej pošty.

Zi, zo, Zá

za, zú, ze

Jedného jesenného dňa sa Cilka rozhodla, že sa naučí variť. Mamička jej poradila, aby začala ľahšími jedlami. Keďže našla doma nejaké ovocie, rozhodla sa, že pripraví ovocný šalát, ktorý bude plný vitamínov. Pozrite sa na obrázok a napíšte nám, aké ovocie do šalátu použila.

Svoje odpovede vhod'te do Jakubkovej schránky, prípadne zašlite mailom na adresu jakuboviansky.jakubko@gmail.com.

Novinky zo sveta.

Hello Jakubko.
Hello children.

Ahojte kamaráti.

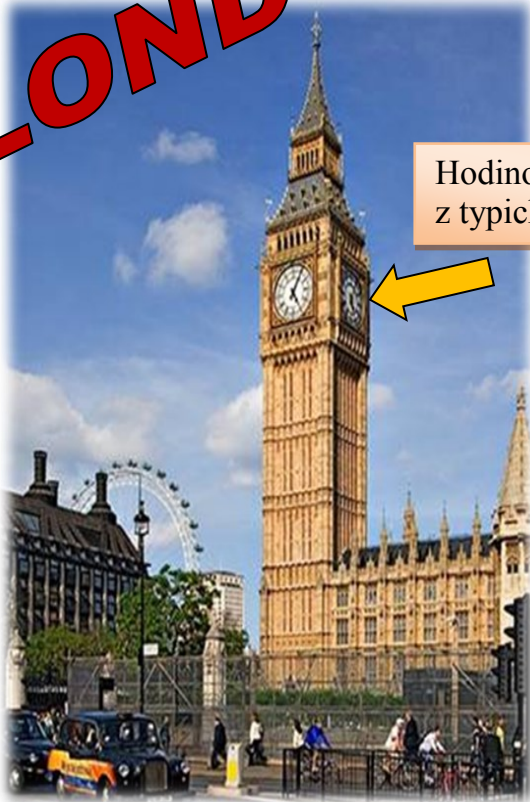
Počuli ste to už? Jakubko má novú kamarátku. Je to Danka Vranka. Keďže je to vtáčik, lieta si svetom sem a tam. Teraz k nám priletela priamo z Anglicka. Pri stretnutí s Jakubkom ho kamarátsky pozdravila [*helou*]. Jakubko však nevedel, čo to znamená. Vy to viete? Danka Vranka mu vysvetlila, že je to anglický pozdrav *Ahoj*.

Všimnite si rozdielnosť vo výslovnosti a v písaní.
Pozdrav vyslovíme [*helou*] a píšeme *hello*. Skúste si to napísať!

Hello

LONDÝN

Hodinová veža **Big Ben** je jedným z typických symbolov Londýna.

Danka Vranka navštívila aj hlavné mesto Anglicka – **Londýn**. Poukazovala Jakubkovi fotky zaujímavých vecí, ktoré tam videla.

K ďalším symbolom Londýna patrí most **Tower Bridge**. Rozpätie medzi vežami tohto mosta je 60 m. Tento skvost architektúry ponúka unikátny pohľad na Temžu, pričom úžasný výhľad je aj z jeho veží.

Londýn je známy vďaka svojim červeným poschodovým autobusom **doubledecker**.

Spojené kráľovstvo je konštitučná monarchia. Kráľovná vykonáva prevažne reprezentatívnu úlohu, je hlavou štátu.

Kráľovná Alžbeta

Goodbye.

Dnes sme sa naučili anglický pozdrav **Ahoj = Hello**. Prečítali ste si pozorne aj informácie o Londýne? Mám pre vás záverečnú úlohu. Napíšte Jakubkovi, ako sa volá anglická kráľovná. Odpovede so svojim menom a triedou vhadzujte do Jakubovej pošty.

Jakubkova schránka

Zmena času

Už v nedeľu, 26.10., z 3:00 na 2:00 hodín sme si zmenili ručičky hodínok. Naša krajina sa ako člen Európskej únie zaviazala dodržiavať zmeny letného a zimného času. Každoročne táto zmena funguje od roku 1979.

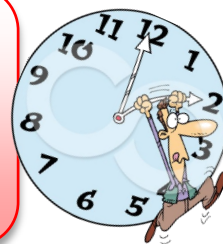
Má to svoje výhody a nevýhody.

Výhody:

- efektívnejšie využitie denného svetla v rámci dňa.
- štatisticky sa znižuje počet automobilových nehôd.

Nevýhody:

- porušený ľudský biorytmus.

Ahojte, kamaráti!

Všimli ste si, akú krásnu pieseň šuští pani jeseň? A k tomu prináša pestrofarebné listy, z ktorých si môžete vyrobiť všelijaké veselé obrázky. Dúfam, že si nájdete čas aj nové číslo časopisu Jakubko a zapojíte sa do súťaží, ktoré nájdete na našich stránkach. Čakám a už teraz sa teším na vaše listy, či kresby a držím palce v nových hrách a súťažiach!

Váš Jakubko

Časopis Jakubko vydáva SŠ Chminianske Jakubovany

Šéfredaktor: Mgr. Čičáková Nad'a

Redakcia: Mgr. Grešová Gabriela, PaedDr. Pavlíková Zuzana, Mgr. Čechová Ivana, Mgr. Žaloudková Adriana, Mgr. Priščáková Gabriela

Grafická úprava: PaedDr. Pavlíková Zuzana

Tlač: PaedDr. Pavlíková Zuzana

Jazyková úprava: Mgr. Hadbavná Lenka

Výtvarníčka: Mgr. Tkáčová Beáta

Preklad do rómskeho jazyka: Horvátová Xénia, Horváthová Justína

Obrázky: zdroj internet